

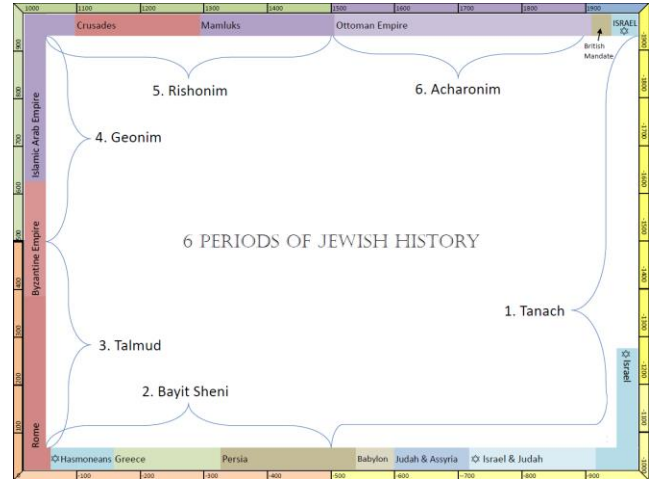
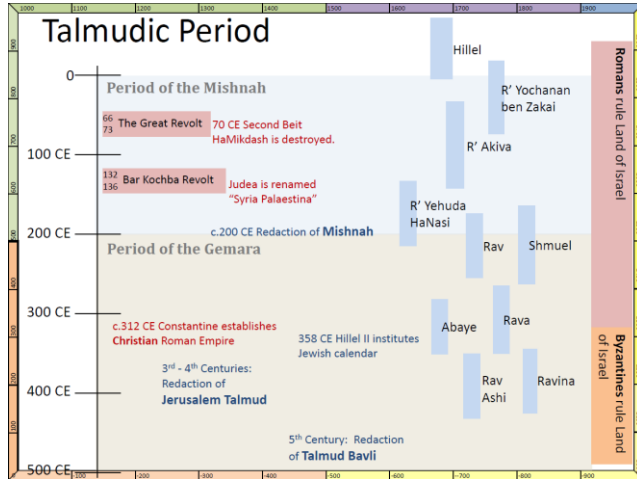
Two Talmuds – Are we following the right one?

שמות פרק לד

- 1 (א) ויאמר יקוק אל משה פסל לך שני לוחות אבנים פראשנים וכתבתי על הלוחות את הדברים אשר היו על הלוחות הראשנים אשר שברת:

Historically Speaking

2

Two Talmuds

When they clash

- 3 Where's the Torah?

ירושלמי שקלים פרק ג

וכן (7) היה רבי פנחס בן יאיר אומר [2] זריות מביאה לידי נקיות נקיות מביאה לידי טהרה טהרה מביאה

בבלי עבודה זרה כ:

מכאן א"ר פנחס בן יאיר תורה מביאה לידי זריות וזריות מביאה לידי זריות וזריות מביאה לידי נקיות

- 4

ירושלמי ברכות פרק ב

"והיה כי ימלאו ימך" (שמואל ב' ז:יב) א"ר שמואל בר נחמני אמר הקדוש ברוך הוא לדוד דוד ימים מלאים אני מונה לך איני מונה לך ימים חסירים כלום שלמה בנך בונה בית המקדש לא להקריב בו קרבנות חביב עלי משפט וצדקה שאתה עושה יותר מן הקרבנות

בבלי שבת ל

אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא: רבוננו של עולם, הודיעני ה' קצאי! אמר לו: גזרה היא מלפני שאין מודיעין קצו של בשר ודם. ומדת ימי מה היא? - גזרה היא מלפני שאין מודיעין מדת ימיו של אדם. ואדעה מה חדל אני - אמר לו: בשבת תמות. - אמות באחד בשבת! - אמר לו: כבר הגיע מלכות שלמה בנך, ואין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימא. - אמות בערב שבת! - אמר לו: "כי טוב יום בחצריך מאלף" (תהלים פד). **טוב לי יום אחד שאתה יושב ועוסק בתורה מאלף עולות שעתיד שלמה בנך להקריב לפני על גבי המזבח.**

- 5 Positive vs negative

ירושלמי עבודה זרה ב:ג

עובדא הוה איתא חדא דהוות רחמה מצוותא ובעלה שנא מצוותא. אתא חד מסכן ויהבת קומוי ואכל ארגישת בבעלה איסליק וטמרתיה בעיליתיה. תבת קומוי בעלה ואכל ודמך לי אתא חיזיא ואכל מן קומוי. קם בעלה מן שינתיה ובעא מיכול. שרי ההוא דעילתיה מלולי הדא אמרה ישן מותר? כריך הוה. ואינו אסור משום ייחוד "כי ניאפו ודם בידיהם" [יחזקאל כג לז] מכיון דלא הוה חשיד על דא לא חשיד על דא.

בבלי נדרים צא:

ההוא נואף דעל לגבי דהיא אנתתא, אתא גברא, סליק נואף איתיב [בכלאי] בבא, הוה מחתן תחלי תמן וטעמינון חויא, בעא מרי דביאת למיכל מן הנהו תחלי בלא דעתא דאינתתא, אמר ליה ההוא נואף: לא תיכול מנהון דטעמינון חויא; אמר רבא: אינתתיה שריא, אם איתיה דעבד איסורא, ניחא ליה דליכול ולימות, דכתיב "כי נאפו ודם בידיהן". פשיטא! מהו דתימא איסורא עבד, והאי דאמר ליה, דניחא ליה דלא לימות בעל, דתהוי אינתתיה עלויה "מים גנובים ימתקו ולחם טררים ינעם", קא משמע לן.

Why the clash?

בבלי סנהדרין כד.

6 Pleasant vs Antagonistic

אמר רבי אושעיא: מאי דכתיב "ואקח לי שני מקלות לאחד קראתי נועם ולאחד קראתי חובלים" (זכריה י"א), נועם - אלו תלמידי חכמים שבארץ ישראל, שמנעימין זה לזה בהלכה. חובלים - אלו תלמידי חכמים שבבבל, שמחבלים זה לזה בהלכה.

Sweet vs Bitter

"ויאמר אלה [שני] בני היצהר העמדים... ושנים זיתים עליה" (זכריה ד'). יצהר אמר רבי יצחק: אלו תלמידי חכמים שבארץ ישראל, שנוחין זה לזה בהלכה כשמן זית, ושנים זיתים עליה - אלו תלמידי חכמים שבבבל שמרויין זה לזה בהלכה כזית.

Haughtiness

"ואשא עיני וארא והנה שתים נשים יוצאות ורוח בכנפיהם ולהנה כנפים ככנפי החסידה ותשאנה האיפה בין השמים ובין הארץ ואמר אל המלאך הדבר בי אנה המה מולכות את האיפה ויאמר אלי לבנות לה בית בארץ שנער" (זכריה ה').
אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי: זו חנופה וגסות הרוח שירדו לבבל.
...והאמר מר: סימן לגסות הרוח עניות, ועניות לבבל נחית! - מאי עניות - עניות תורה. דכתיב "אחות לנו קטנה ושדים אין לה" (שיר השירים ח') אמר רבי יוחנן: זו עילם שזכתה ללמוד ולא זכתה ללמד.

רש"י פס

7 מחבלים - בלשון עז וחמה מקשין זה לזה ובני ארץ ישראל נוחין יחד, ומעיינין יחד, ומתקן זה את דברי זה, והקשמועה יולאה לאור.

8 Competitive

בבלי פסחים קיג:
תנו רבנן: שלשה שונאין זה את זה, אלו הן: הכלבים, והתרנגולין, והחברין. ויש אומרים: אף הזונות. ויש אומרים: אף תלמידי חכמים שבבבל.

Are we following the right one?

Why the Bavli?

- 1. It's later
- 2. They knew both Gemarot

9 ר"ף מסכת עירובין דף לה עמוד ב
ואנן לא סבירא לן הכי דכיון דסוגיין דגמרא דילן להתירא לא איכפת לן במאי דאסרי בגמרא דבני מערבא דעל גמרא דילן סמכינן (1) דבתרא הוא (2) ואינהו הוי בקיאי בגמ' דבני מערבא טפי

- 3. The Yerushalmi wasn't finally edited and sealed.

10 **דורות הראשונים ח"ג פרק כ'**
כי לפנינו בדור רב אשי יבואר ישהתלמוד ירושלמי לא נחתם כלל, וגם לא נסדר לחתימה, ואין בו כי אם הסיפור הראשון שלמדו בישיבה כל ממראות האמוראים על המשנה, וסתמא דגמ' שבימי ר' יוחנן ושם יבואר כל זה באורך, ועל כן לא הי' אפשר לפסוק מהירושלמי, רק בדורות הראשונים כל זמן שהוראה לא במלח, והי' כחם חדש עמם לא הוצרכו עדין לפסוק מתוך חתימת ההוראה ומסקנת ההלכה, כי אם פסקו בכחם הגדול, ומידיעת בעל פה על פי קבלתם, ובכל שאלה הדישה הכריעו על פי זה לכר, אבל בסוף ימי הסבוראי אשר הוראה עוד לא הוות' ועליהם הי' לדעת חתימת ההלכה ולהכריע רק על פי זה, הגה בבוא עתה עליהם גדול הדור ותלמודו בידו העלוהו עליהם לראש.

What does this mean for us?

בבלי בבא קמא קיז:

11 "It's theirs..." היינו דאמר ר' יוחנן: דילכוון אמרי, דילהון היא.

12 They've held on to the Torah in a dark place

רש"י סוכה מד.
והאמר ר' יוחנן דלכוון אמרי דלהון היא - ...היה אומר רבי יוחנן לבני ארץ ישראל: סבור הייתי שתורה שלכם, שלא גליתם מארצכם ולא היה לכם טירוף הדעת, אבל ראיתי שהיא של בני בבל, שאף על פי שגלו, עמדה להם חכמת החרש והמסגר שגלו עם יכניה, כדכתיב "הכל גבורים עושי מלחמה ותניא בסדר עולם" (מלכים ב' כד): וכי מה גבורה עושין בני אדם הנתונים בשלשלאות של ברזל, אלא, שגבורים היו במלחמתה של תורה - אלמא סבירא ליה לרבי יוחנן דלא נשתכחה תורה בגלות בבל.

שיטה מקובצת מסכת כתובות דף עה עמוד א

- 13 Nature vs Nurture בני ארץ ישראל טבע הארץ מסייע להם משום דאורא דארץ ישראל מחכים אבל אינם רגילים ללמוד כל כך בחריפות כמו בני בבל ולכן בבני בבל ההרגל מסייע ולבני ארץ ישראל טבע הארץ וטבע הארץ עדיף מן ההרגל אבל כשבן בבל עולה לארץ ישראל הנה ההרגל והטבע מסייעין אותו ומשום הכי עדיף כתרי מינייהו.

העמק בדר פרשת כי תשא פרק לד פסוק א

- 14 Without the strength of the Amoraim in Bavel dissemination of Torah would never have succeeded וכדומה לזה היו אח"כ שני התלמודים דהירושלמי קדושתו רבה מהבבלי באשר נעשה ע"י אמוראי קמאי...מ"מ הרי ידענו דכח תלמוד בבלי מכובד מהירושלמי ואע"ג שנקרא בסנהדרין (כד.) במחשכים הושיבני זה תלמוד בבלי מ"מ אינו לגנאי ח"ו אלא כחה הנפלא להאיר הלכה אפילו במחשכים היינו בבבל וחזן לארץ שאין בה אור ארץ הקדש ולולי כח התלמוד בבלי לא הגענו לאור ההוראה שם ומעין זה בבחינת עליונה היה הבדל בין לוחות ראשונות לאחרונות.
- ...And this is the difference between the two sets of Luchot

בבלי מנחות צט

- 15 What it takes to strengthen Torah אמר ריש לקיש פעמים שביטולה של תורה זהו יסודה דכתיב (שמות לד, א) "אשר שברת" אמר לו הקב"ה למשה יישר כחך ששברת